

Schoon maïs telen kan

Bij duurzame productie horen een efficiënte mest- en mineralenbeheer en een 'schone' gewasbescherming. Met een goed middelenpakket kan zonder normoverschrijdende bespuitingen maïs worden geteeld. Dat bewijzen de Koeien & Kansen-deelnemers.

Koeien & Kansen-deelnemers zijn beduidend minder bestrijdingsmiddelen gaan gebruiken. Van gemiddeld 1,8 kg werkzame stof per hectare in 1998 tot 0,5 kg in 2002 (zie bovenste grafiek). Deze daling is gelijk aan de landelijke trend. Andere projecten laten zien dat een verdere afname mogelijk is. Op De Marke en in het project Riestlaand blijkt 0,3 kg werkzame stof per hectare al voldoende. De belangrijkste verklaring voor de daling is de invoering van de Europese cross-compliance-regeling in 2000. Voor subsidie geldt een maximumgebruik van 1 kg werkzame stof per hectare.

Lagere milieubelasting

De milieubelasting van bestrijdingsmiddelen voor het waterleven, bodemleven en grondwater wordt uitgedrukt in milieubelastingspunten (mbp). Het maximaal niveau aan mbp per bespuiting is afgeleid van Europese normen. Voor grondwater geldt een maximumnorm voor het hele teeltseizoen. De milieubelasting is over het algemeen gedaald. (zie middelste grafiek) Dit hangt samen met het verbod vanaf 2000 van de sterk vervuilende middelen Atrazin, Laddok en Gesaprim. Door het gebruik van andere middelen, zoals Lido SC en Frontier, neemt de milieubelasting van water- en bodemleven na 2000 weer toe. Dit veroorzaakt schade aan het water- en bodemleven en dat is zorgelijk. Toch zijn er in 2001 en 2002 twee deelnemers die middelen gebruiken zonder de mbp-normen te overschrijden. Maïs telen zonder normoverschrijdende bespuitingen kan dus wel.

Bij de snijmaïsteelt houden Koeien & Kansen-bedrijven zich aan de volgende normen:

- Maximaal 0,9 kg werkzame stof per hectare
- Maximaal 10 mbp voor waterleven per bespuiting
- Maximaal 100 mbp voor grondwater en bodemleven per bespuiting
- Seizoenstotaal: maximaal 500 mbp voor grondwater

Het CLM publiceert alle resultaten in een rapport dat eind van dit jaar verschijnt. Het is te bestellen bij het secretariaat van Koeien & Kansen.

Maya Boer en Anton Kool,
Centrum voor Landbouw en Milieu (CLM)

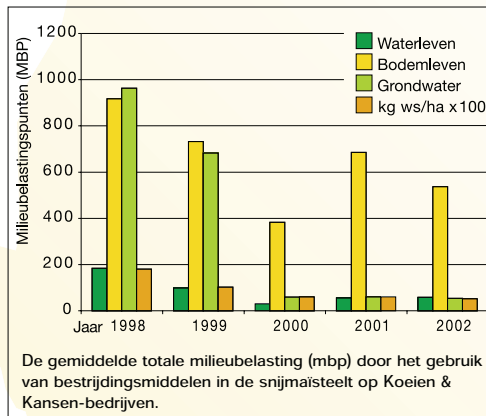
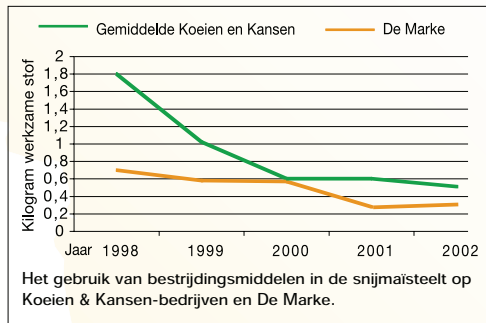
Vier jaar scherp mineralenmanagement

De zeventien melkveebedrijven van Koeien & Kansen zijn nu vier jaar bezig met scherp mineralenmanagement. Tijd om de balans op te maken. Dit najaar komen de resultaten over de jaren 1999 tot en met 2002 in beeld.

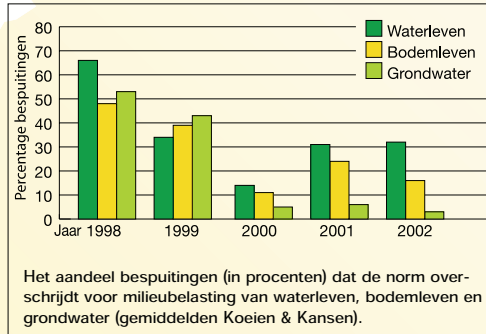
Elk Koeien & kansen-bedrijf is doorgelicht op drie hoofdzaken: ondernemerschap, efficiëntie in gewasproductie en efficiëntie in melk- en vleesproductie. Per bedrijf is een verslag gemaakt van sterke en zwakke punten, en een lijst met aanbevelingen voor verdere optimalisatie.

Persoonlijke keuzes

De persoonlijke instelling van de veehouder bepaalt in sterke mate hoe hij zijn bedrijf organiseert en welke keuzes hij maakt. Bij efficiëntie van de gewasproductie tellen zowel de technische als de economische kant van het proces. Hierbij werkt de wet van de afnemende meeropbrengsten: de benutting van een extra kg stikstof uit bemesting neemt af naarmate het bemestingsniveau toeneemt. Dat de stikstofbenutting in de praktijk grillig verloopt, zal niemand verbazen. Bovendien is efficiëntie niet altijd simpel te verklaren uit het bemestingsniveau.

De sterkste daling is behaald voor grondwater: het aantal mbp per hectare is afgenomen van 963 in 1998 tot 53 in 2002. De doelstelling van maximaal 500 mbp voor grondwater wordt dus ruimschoots gehaald.

Bij de start van Koeien & Kansen overschrijdt tweederde van de bespuitingen de norm voor het waterleven. De helft de bespuitingen is te milieubelastend voor bodemleven en grondwater. Na twee jaar (2000) is dit fors gedaald tot rond 10 procent. De jaren daarna neemt het percentage normoverschrijdende bespuitingen voor water- en bodemleven weer toe. Voor grondwater daalt dit tot 3 procent in 2002.

Colofon
 Redactie: Marijke van Oostende, Carolien Staal
 Animal Sciences Group divisie Praktijkonderzoek Lelystad
 Eindredactie: Maud van der Woude, Tekstwerk, Groningen
 Vormgeving: Toro Vormgeving, Doetinchem
 Productie: Roodbont Communicatie, Zutphen
 Gratis exemplaren van de nieuwsbrief zijn aan te vragen bij het secretariaat. Overname van artikelen is toegestaan mits voorzien van duidelijke bronvermelding.

Jelle Zijlstra,
Praktijkonderzoek, ASG